

Werk Autisten zijn veelal accuraat, gestructureerd en analytisch

De kracht van ongewoon

Autisme is geen beperking, maar een aanbeveling bij het Amsterdamse internetbureau Swink. 'Gewone' werknemers zijn in de minderheid.

Jop van Kempen
AMSTERDAM

"Ik heb een tweede versie van mezelf gevonden sinds ik hier werk," zegt Vincent Wiering (Amsterdam, 1986). Die tweede versie van Wiering durft alleen op reis naar Milaan, rent marathons en durft ook zonder schaamte te zeggen dat hij het syndroom van Asperger heeft, een lichte variant in het autismespectrum waarbij mensen moeite hebben met sociaal contact en rigide gedragspatronen hebben. "Sinds ik mijn aandoening niet meer als beperking zie, lijd ik er minder onder."

Dat Wiering werk heeft, dankt hij vooral aan zichzelf. Het UWV achtte zijn kansen op de arbeidsmarkt beperkt. Wiering kreeg een Wa-Jong-uitkering, maar hij vond het verschrikkelijk om thuis te zitten. Hij solliciteerde uit eigen beweging 'een stuk of twintig keer', maar werd telkens afgewezen en begon aan zichzelf te twifelen. Bijna zeven jaar geleden klopte hij aan bij Swink.

Het grote verschil met andere werkgevers is dat Swink rekening houdt met de beperkingen van werknemers als Wiering en het beoordeelt op hun talenten. Als het autisme zich niet schikt naar de werkgever, moet de werkgever zich maar schikken naar het autisme. In een notendop is dat het motto van het internetbureau nabij Sloterdijk.

Small talk

Met uitzondering van het management waren alle werknemers vanwege hun autisme werkloos voordat ze bij Swink aan de slag gingen. Ze draaien eerst een aantal maanden proef.

"We geven onze werknemers duidelijke opdrachten," zegt Niels van Buren, directeur van Swink. Hij heeft geen autisme, en daarmee is hij een minderheid in zijn eigen bedrijf. "We coachen voortdurend, houden de werkdruk laag en zorgen voor een ontspannen werksfeer. We spreken veel met onze mensen."

Naast de recente verhuizing naar een nieuw pand was ook kantoorhond Pip een gespreksonderwerp. Een van de werknemers wilde een hond kopen en wilde het dier meenemen naar het werk.

Wiering zag een hond op de werkvloer aanvankelijk niet zitten. Zo'n dier kan ook voor stress zorgen. "Ik kan slecht inschatten of zo'n beest me wil bijten of knuffelen," zegt hij. "Ik ben bang voor honden. Maar Pip is een kleine hond en ik heb ja gezegd. Intussen kan ik steeds beter inschatten wat Pip gaat doen."

Een ander pluspunt van Pip is dat werknemers

altijd een gespreksonderwerp hebben. 'Small talk' is geen sterke eigenschap van de meeste autisten, maar bij de koffieautomaat zit niemand nog om een onderwerp verlegen.

Ook omgaan met stress of geluidsoverlast behoren niet tot de sterke kanten van mensen met autisme. Daarom is het kantoor prikkelarm ingericht. Er zijn geluiddichte ruimten voor telefoongesprekken. Er liggen geluidswerende kop-telefoons voor iedereen.

Waar autisten in het sociale verkeer soms moeite hebben, blinken ze vaak uit in accuratesse, gestructureerdheid en analytisch vermogen. Het zijn goede eigenschappen voor de diensten

Koptelefoons en geluiddichte ruimtes zorgen voor rust

van Swink. Het bedrijf optimaliseert en beheert de content van websites. Zo zorgt het voor goede resultaten in Google en analyseert het sitebezoekers, met als doel klanten te binden en verkoopcijfers te verbeteren. Het VUmc, de gemeente Amsterdam en Price Waterhouse Coopers behoren tot de klantenkring.

Swink houdt rekening met de beperkingen van werknemers, maar stelt ook eisen. Het denkniveau moet hoog zijn, minimaal hbo. Er werken bijvoorbeeld natuurkundigen en bio-chemici die op een bepaalde manier vastliepen in hun leven.

Multiple sclerose

Dat geldt ook voor Wiering. Hij heeft de hbo-opleiding bedrijfskundige informatica niet voltooid. De grote klassen en de vele onbekenden gaven hem te veel stress. Van Buren en oprichter Malschaert hebben grote plannen met Swink. Van Buren is mede-eigenaar sinds 2014. Sinds 2016 schrijft het bedrijf zwarte cijfers. "We gaan beginnen met cyber-security. Dat sluit goed aan bij de talenten van onze werknemers, en er is veel vraag naar. Over vijf jaar willen we honderd mensen in dienst hebben."

Dat Van Buren inzet op sociaal ondernemen, heeft een reden. Hij werkte als marketeer en manager bij de ING, maar zijn leven veranderde volledig toen hij in 2010 multiple sclerose kreeg. Hij maakte van de nood een deugd, beklom als eerst mannelijke MS-patiënt de Mount Everest om geld in te zamelen voor medisch onderzoek en hij kocht zich in bij Swink. "Geld verdienen is niet het belangrijkste. Het gaat erom dat je doet wat je echt belangrijk vindt. Sociaal ondernemen moet het nieuwe normaal worden."

→ Rechts: Vincent Wiering heeft asperger en werkt bij Swink. Mede-eigenaar Niels van Buren (met hond Pip): 'Het gaat erom dat je doet wat je echt belangrijk vindt.' FOTO TAMMY VAN NERUM

'Burn-out is nog sexy, een tijdje isoleercel niet'

Nederlandse bedrijven zijn verplicht arbeidsgehandicapten in dienst te nemen. Dat staat in de Quotumwet uit 2015. Het gaat om mensen met een psychische, verstandelijke of lichamelijke arbeidsbeperking. Voor 2026 moeten er 125.000 extra banen voor hen zijn. Mensen met een psychische aandoening ervaren veel onbegrip en vooroordelen bij werkgevers. "Een burn-out is wel sexy, maar in een isoleercel hebben gezeten, dan ben je echt van het padje af geweest," zegt Kimberly in de

Qracht 500, een eenmalig magazine over psychische problematiek en werk. Kimberly heeft een bipolaire stoornis. Ze werkte in het onderwijs, maar zweeg tegen haar werkgever over de ziekte uit vrees voor negatieve reacties of ontslag. In Qracht 500 doet ze anoniem haar verhaal. Veel andere mensen staan met naam en foto in het magazine. "De Amsterdamse journalist Anniemiek Onstenk portretteerde 100 (ex)-psychiatrische patiënten om aandacht te vragen

→ Qracht 500 gaat over psychische problemen.

voor hun uitsluiting op de arbeidsmarkt. "Vier op de tien Nederlanders krijgen te maken met psychische problemen, dus het gaat over een grote groep," aldus Onstenk. "Het is belangrijk mensen met ernstige psychiatrische aandoeningen niet af te schrijven voor een betaalde baan, maar juist in te spelen op wat zij wél kunnen. Betaald werk geeft zin aan het bestaan en er zijn veel vacatures." Het magazine (uitgeverij Tobi Vroegh), kost 7 euro en is verkrijgbaar bij Athenaeum Nieuwscentrum.